

результати можуть бути відкриті для загального використання.

Отже, враховуючи рівень запиленості атмосферного повітря, можемо стверджувати, що проблема системного моніторингу повітря є нагальною проблемою. Не всі методи оцінки рівня запиленості дозволяють здійснювати системний моніторинг дослідження цієї характеристики повітря. Існуючі прилади, окрім високої вартості зорієнтовані на точкову оцінку стану запиленості та не можуть інтегруватися в системи динамічного контролю та адаптивного керування інженерними системами життєзабезпечення. Водночас, використання модуля запиленості повітря РМ 2.5, поряд з діагностикою рівня запиленості, дозволяє розбудувати систему автоматичного моніторингу та підтримання належного рівня якості повітря. Сучасні технології дозволяють вибудувати спільноту для обміну даними і доповнити існуючі системи моніторингу. Це сприятиме покращенню якості повітря у містах.

Література

1. І. В. Бодак, К. В. Дядечко Просторово-часова варіація забруднення атмосферного повітря м. Харків дрібнодисперсним пилом фракції РМ_{2,5} Людина та довкілля. Проблеми неоекології. Вип.33. 2020 С. 91 – 101.
2. Неменко Б.А., Илиясова А.Д., Арынова Г.А. Оценка степени опасности мелкодисперсных пылевых частиц воздуха. Вестник КазНМУ, №3(1)-2014. 2014. С. 133–135. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/otsenka-stepeni-opasnosti-melkodispersnyh-pylevyh-chastits-vozduha>
3. ДСП-201-97. Державні санітарні правила охорони атмосферного повітря населених місць (від забруднення хімічними та біологічними речовинами) : затв. наказом МОЗ України від 9 липня 1997 р. № 201. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0201282-97#Text> (дата звернення: 22.04.2022)
4. В. Приміський, Д. Корнієнко Стан та перспективи розвитку вимірювачів пилу. Частина I. Методи вимірювання // Метрологія та прилади №2, 2016. С. 21 – 30.
5. SEN0177 лазерний датчик пилу РМ 2.5 // Інструкція до використання URL : <https://www.dfrobot.com/product-1272.html>

ОСОБЛИВОСТІ ІНСТРУКТУВАННЯ З ТЕХНІКИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ПРІКЛАДНИХ ВИДІВ ТВОРЧОСТІ

Нечипоренко І.О.

*Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка
npnu21@gmail.com*

У системі заходів щодо виховання здорової особистості важливе значення відведено охороні праці, адже від цього залежить уміння здобувачів освіти орієнтуватися в питаннях охорони здоров'я, особистої гігієни, отримання медичної допомоги тощо [1]. Зважаючи на це, важливим питанням сьогодення є формування безпечної роботи студентів – майбутніх учителів трудового навчання та технологій з конструкційними матеріалами [2]. Питанню техніки безпеки, пов'язаної із навчальним процесом студентської молоді факультету технологій та дизайну ПНПУ імені В.Г.Короленка приділяється значна увага, про що свідчать праці Т.М.Боризової, М.М.Близнюка, Л.О.Гриценко, В.М.Конделя, П.І.Кузьменка, О.В.Кудрі, Ю.А.Срібної, В.М.Титаренка, В.П.Титаренко, А.Ю.Цини та інших.

Метою статті є аналіз особливостей інструктування студентів у навчальному процесі з техніки безпеки під час вивчення ними прикладних видів творчості.

В сучасних умовах одним із пріоритетних завдань національної системи освіти є формування особистості з високою культурою праці. На початковому етапі вивчення різних дисциплін, що мають практичне спрямування, викладач ознайомлює студентів з особливостями роботи з різними конструкційними матеріалами, а також проводить необхідні інструктажі. Щоб запобігти травмуванню і виникненню травмонебезпечних ситуацій на початку лабораторних чи практичних занять проводиться первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності. Перед проведенням занять з прикладних видів творчості, де передбачається робота з різним обладнанням у майстернях (швейних, столярних, слюсарних) необхідним є ознайомлення здобувачів освіти із загальними вимогами щодо безпеки праці.

Первинний інструктаж повинен також проводитися перед виконанням усіх завдань, пов'язаних з використанням різних конструкційних матеріалів, інструментів, приладів та обладнання, на початку практичного чи лабораторного заняття тощо. З правилами безпечної роботи при використанні різних конструкційних матеріалів, інструментів та пристосувань студентів ознайомлюють у процесі навчання відповідно до змісту матеріалу навчальних дисциплін. Ознайомлення з правилами і вимогами безпечної поведінки проводиться теоретично і практично із використанням наочно-навчальних матеріалів (таблиць, плакатів, схем, пробних матеріалів тощо).

Таким чином, студенти – майбутні учителі трудового навчання та технологій при вивченні прикладних видів творчості, оволодівають системою техніко-технологічних знань, оволодівають уміннями та навичками самостійної роботи з різними конструкційними матеріалами, використовуючи для цього з практичною метою інструменти, пристосування, прилади, обладнання. При цьому в них формується сумлінне ставлення до процесу праці та її результатів. Завдяки дотриманню та виконанню всіх вимог щодо безпеки життєдіяльності та охорони праці учасників навчально-виховного процесу є змога створення безпечних й сприятливих умов для успішного навчання та збереження життя й здоров'я здобувачів освіти у вищих навчальних закладах.

Список використаних джерел:

1. Близнюк М. М., Хлопов А. М., Титаренко В. М. Питання безпеки життєдіяльності як складової системи освіти для сталого розвитку суспільства. *Матеріали зимової сесії Міжнародної Карпатської Школи «Освіта для сталого розвитку на місцевому рівні»*. 12–16 лютого 2020 року. Косів : Наукове товариство імені Шевченка. С. 24–27.

2. Кудря О. В. Фахова підготовка майбутніх учителів технологій з безпекознавства. *Збірник матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Інноваційні аспекти систем безпеки праці, захисту інтелектуальної власності»*. Вип. 6. Полтава : ПДАА, 2021. С. 55–58.
URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/17063>

НАПРЯМКИ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОГЕННИХ ВІДХОДІВ У БУДІВНИЦТВІ

Оленюк А. П., Ковальський В. П.

Вінницький національний технічний університет
kovalskiy.vk.vntu.edu@gmail.com